

Kommunalt sygefravær på velfærdsområdet svarer til tab af mere end 1.300 fuldtidsansatte

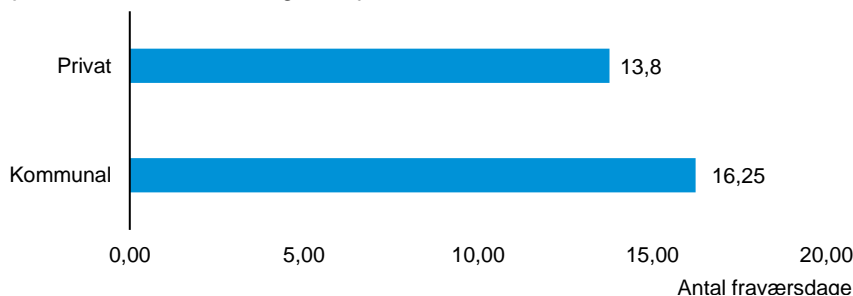
Kommunalt ansatte på omsorgsområdet har væsentligt højere sygefravær end privatansatte i samme arbejdsfunktioner. Hvis kommunerne nedbringer fraværet til et tilsvarende niveau, vil det frigøre 1.340 sæt varme hænder i velfærden.

Kommunaltansatte i omsorgen har betydeligt flere sygedage

Indenfor omsorgsområdet har ansatte i det offentlige et væsentligt højere sygefravær end privatansatte. Korrigeres der for forskelle i kønsfordelingen finder man, at kommunalt ansattes fravær gennemsnitligt er 2,5 dage højere end de privatansattes.

Højere sygefravær blandt kommunalt ansatte på omsorgsområdet

Gennemsnitligt antal fraværsværk grundet egen sygdom pr. fuldtidsansat i omsorgsarbejde, 2020

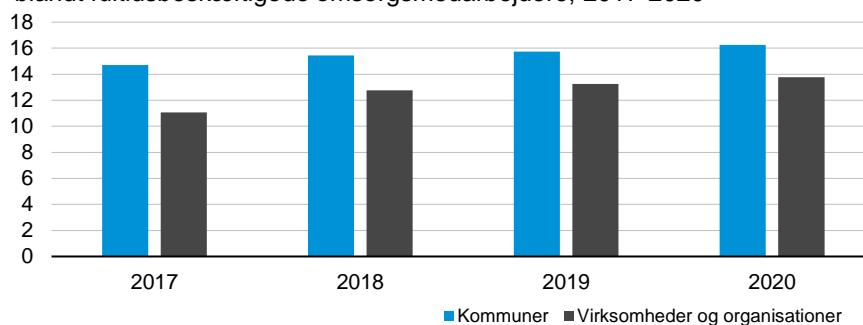
Anm.: Sygefraværet i den private sektor er beregnet for samme kønsfordeling som i den offentlige sektor
Kilde: Danmarks Statistik (FRA020) og DI-beregninger

Dette billede gør sig gældende over en længere årrække og kan således ikke tilskrives de særlige omstændigheder i 2020 i form af COVID19-pandemien. Forskellene synes således heller ikke at være drevet af tilfældige udsving i indberetningerne fra de private virksomheder.¹

Forskellene i sygefravær er stabile over tid

Højere kommunalt sygefravær på velfærdsområdet gennem en årrække

Gennemsnitligt antal fraværskdage grundet egen sygdom blandt fuldtidsbeskæftigede omsorgsmedarbejdere, 2017-2020

Kilde: Danmarks Statistik (FRA020) og DI-beregninger
Anm: Sygefraværet i den private sektor er beregnet for samme kønsfordeling

Der vil altså kunne frigøres en betydelig mængde ressourcer i fremtiden, såfremt det gennemsnitlige fraværsniveau blandt offentligt ansatte på omsorgsområdet varigt nedbringes til et niveau svarende til de privatansattes.

Psykisk arbejdsmiljø er en del af forklaringen på et højere sygefravær

Tidligere undersøgelser fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) indikerer, at det psykiske arbejdsmiljø kan være en del af forklaringen på et højt sygefravær. På en lang række af NFA's mål for arbejdsmiljø vurderes arbejdsmiljøet eksempelvis at være bedre blandt privatansatte SOSU' sammenlignet med dem, der er ansat i det offentlige. Blandt andet oplever offentligt ansatte i højere grad at være tidspressede ift. mængden af opgaver. Hertil har privatansatte gennemsnitligt en bedre oplevelse af ledelsens involvering og påskønnelse.²

Nedbringelse af merfraværet vil medføre betydeligt flere hænder i omsorgen

Målt i antal årsværk svarer merfraværet i det offentlige omsorgsarbejde til 1.340 fuldtidsbeskæftigede.

¹ For en uddybning af datagrundlaget for de privatansattes sygefravær, se metodeafsnittet.

² Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (2018), Fraværssrapport 2017 – Deskriptiv analyse af lønmodtagernes sygefravær i Danmark.

Arbejdsfunktion	Antal kommunalt fuldtids- beskæftigede	Samlet kommunalt mer- fravær (årsværk)
-----------------	---	---

Omsorgsarbejde	120.300	1.340
----------------	---------	-------

Kilde: Danmarks Statistik (FRA020) og DI-beregninger

Anm: Fuldtidsbeskæftigede antages at svare til 222 årlige arbejdsdage

En nedbringelse af sygefraværet blandt kommunalt ansatte til et niveau svarende til det privates for omsorgsarbejde vil derfor kunne føre til omsorg svarende til 1.340 ekstra fuldtidsansatte.

På baggrund af data for omsorgsarbejdernes lønniveau i kommunerne (opgjort ved timefortjenesten fra Danmarks Statistik) kan merfraværet også opgøres i kroner og øre. Således skønnes antallet af tabte årsværk grundet merfravær at svare til umiddelbare lønudgifter på knap 450 mio. kr. årligt (før tilbageløb).

Metode

Sygefravær

Oplysninger om sygefravær er i denne analyse trukket fra Danmarks Statistik (FRA020). FRA020-statistikken tillader opdeling af fraværstatistik på bl.a. kommuner samt virksomheder og organisationer. Data fra kommunerne indsamles fra kommunerne og regionernes Løndatakontor (KRL). Data fra virksomheder og organisationer stammer fra indberetninger fra virksomheder og organisationer med mere end 10 fuldtidsansatte.

Tallene vil generelt forbundet med større usikkerhed, når man betragter de underliggende grupperinger. I den forbindelse bør det dog bemærkes, at der ikke findes tegn på systematisk underrapportering af sygefravær i den private sektor³, og at tidligere undersøgelser på baggrund af samme datagrundlag og arbejdsfunktioner også har vist, at sygefraværet i kommunerne er højere end i den private sektor.⁴

Fraværstatistikken opdeles yderligere på arbejdsfunktion via DISCO-o8 fagklassifikationskoder. DISCO-o8 er en officiel Dansk version af den internationale fagklassifikation, International Standard Classification of Occupations.

³ Beskæftigelsesministeriet (2018, 39). Økonomisk Analyse: Sygefravær i den offentlige sektor.

⁴ Beskæftigelsesministeriet (2018, 12). Økonomisk Analyse: Sygefravær i den offentlige sektor.

Omsorgsområdet

Analysen fokuserer specifikt på de arbejdsfunktioner, der hører under "omsorgsarbejde" (53). Denne overgruppe omfatter bl.a. pædagogisk arbejde i daginstitutioner samt social- og sundhedsarbejde i pleje- og sundhedssektoren.⁵

Beregningsmetode

I analysen ses der udelukkende på fravær grundet egen sygdom. For at tage højde for forskel i kønsfordelingen i den offentlige og private sektor, standardiseres kønsfordelingen således, at der beregningsteknisk er samme fordeling af kvinder og mænd i den private sektor som i den offentlige. F.eks. er det faktiske gennemsnitlige antal sygefraværsdage i den private sektor på omsorgsområdet 13,3 – men opgøres til 13,8 når kønsfordelingen omregnes til den samme som i den offentlige sektor. Personer i fleks- eller skånejob og kronisk syge (§ 56) indgår ikke i fraværstatistikken. Det kommunale merfravær i analysen er derfor ikke et resultat af, at kommunerne i højere grad ansætter flere folk på andre vilkår, f.eks. fleksjob.

Til beregning af tabte årsværk, forudsættes det at det gennemsnitlige antal arbejdsdage for fuldtidsbeskæftigede ekskl. ferie er 222 dage. Til beregning af fraværsomkostningen tages der udgangspunkt i den standardberegnete timefortjeneste fra statistikken LONS20 fra Danmarks Statistik og en gennemsnitlige arbejdsdag på 7,4 timer for en fuldtidsbeskæftiget.

⁵ Danmarks Statistik (2011). DISCO-08: Danmarks Statistiks fagklassifikation.